

Catalogo della Biblioteca di Armando Saponi, Siena 1982, 2 cilt. 1. cilt 207, 2. cilt 441 sayfadır. Yayınlayan: Siena'daki Biblioteca Comunale degli Intronati.

Catalogo della Biblioteca di Luigi Einaudi, Torino 1981, 2 cilt. 1-471, 472-954 Sayfa. Yayınlayan: Torino'daki Fondazione Luigi Einaudi parasal desteği yapan Banca d'Italia. Metin içi 29 fotokopi.

İtalya'daki ekonomi araştırmalarına yazdıkları eserler ile büyük katkılarda bulunan iki seçkin kişinin özel kitaplıkları kısa bir süre önce kataloglandı ve daha geniş kitleye tanıtılmak için de kitap halinde yayımlandı. Böylece, alanlarında otorite olan kişilerin nasıl bir bilim yuvası yarattıkları da ortaya konuldu. Büyük boyda yayınlanan kitaplar, böyle bir çalışmayı sonraki nesillere büyük bir intizam içinde aktaracaktır. Armando Saponi, İtalyan tüccar tipini en iyi canlandıran bir kişi olarak tanınmıştı. Toscana bölgesindeki diğer arşivleri de çok iyi taradıktan sonra, bunların Ortaçağ'dan başlayarak, Yeniçağ başlarında nasıl düzenli bir organizasyon içinde geliştiklerini açıklamıştı. Vardığı sonuçlar, makaleler, konferans metinleri halinde yayılandıktan sonra kitap haline de getirildi. Sayın Prof. Halil İnalçık, onun yazdıklarına çok önem vermiş ve makalelerinde bize bu çalışkan kişiyi tanıtmıştı. Yıllarca Fransa'da çalışmalarını izleyen kişiler ile de temas kuran Saponi, Annales ekolünün en faal çalışanlarından birisiydi. Bunun sonucu bir hayli eser meydana getirdi. Bunun listesi birinci cilt içinde bulunmaktadır (s. 19-49). Kızı tarafından hazırlanan bu liste tarih sırasına göre hazırlanmıştır. Aktif bir siyaset adamı olarak yazdıkları da ihmal edilmemiştir. Hediye ettiği kitapların listesi ikinci cilde konulmuştur. Bunun kütüphanecilik kurallarına göre sınıflandırılması birinci cilt içindedir. Böylece hangi konuların araştırılması için yararlı bir kılavuz ortaya konulmuştur. Bunu da kütüphaneciler gerçekleştirmiştir. Hediye edilen kitaplar arasında yöneticiliğini yaptığı 400 adet bitirme tezi metinleri de bulunmaktadır. Böylece Avrupa ekonomik tarihinin en önemli kaynaklarının bir arada nerede bulunabilir sorusuna da bir yanıt alınmış bulunmaktadır. Yılların emeği sonunda meydana getirilen bu kitaplık, şimdi müellifin doğum yerinin kitaplığını süslemektedir.

Luigi Einaudi, İtalya'da kiralığın kaldırılması ve Cumhuriyet yönetimine geçilmesinden sonra seçimle gelen ilk cumhurbaşkanı idi. Bir bilim adamı görevini siyaset ile birlikte başarıyla yürüten nadir kişilerdendi. Önemli akademik kuruluşlara da seçilen Einaudi'nin, memleketinde olduğu kadar bilim dünyasında da haklı bir yeri bulunmaktadır. Bunun nasıl meydana geldiğini bildiren bir belge şimdi elimizin altındadır. İki kalın cilt halinde hazırlanan bu eser, ardılları tarafından kurulan vakıf tarafından gerçekleştirilmiştir. Yayınladığı diğer başka eserler ile de İtalya'da ekonomi çalışmalarına belirli bir düzey getiren vakıf, böyle devasa bir kitaplığın kataloğunu yayınlamakla, önemli görevlerinden birini yerine getirmiş ve kıymetli bir kitaplığın daha yaygın bir araştırı kitle tarafından izlenmesini sağlamıştır. Giriş kısmında L. Einaudi'nin 'Viaggio tra i miei libri' (Kitap-

larım arasında bir gezinti) başlıklı, daha 1935 yılında yazdığı makalesi bulunmaktadır. Luigi Firpo tarafından da, Kitapsever Luigi Einaudi başlıklı bir bölüm bulunmaktadır (sırasıyla s. XI-XVI ve XVII-XX). Bu sayfalarda, kitaplığın nasıl bir sabırlı emek sonunda meydana geldiğini öğreniyoruz. Kitaplıkta 46 tane de yazma eser bulunmaktadır. Kitapların tasnifi yazarlara göre hazırlanmıştır. Birinci ciltte ilk 3147, ikincide de 3148-6258 no'lu kitaplar bulunmaktadır. Konu ayrımları ikinci cilt sonuna konulan dizinlerde gösterilmektedir. Yıllara göre bir numaralandırma da, çağa göre araştırma yapacaklara bir kılavuzdur.

Her iki kitap da, bir bilim adamının nasıl yetiştiğine müştereken tanıklık yapmaktadır. Böyle belirli merkezlere verilen kitaplıkların kapalı kalmayıp düzenli kataloglarının yapılması ne yazık ki bizde gelenek haline gelmemiştir. Bu alanda batı dünyasında yapılan çalışmaları yıllardan beri gıpta ile izlemekteyiz. Bu tutumun ülkemizde de yapılmasını ve uygulanmasını dileriz.

DOÇ. DR. MAHMUT H. ŞAKIROĞLU